

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 144. — ŠTEV. 144.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 20, 1925. — SOBOTA, 20. JUNIJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

IZ ŽIVLJENJA LA FOLLETTA

Znani senator iz Wisconsin je bil pri zavesti do zadnjega, ko je mirno odložil orožje ter se udal. — Truplo bo razstavljeno v Madisonu. — Pogreb se bo vršil v pondeljek. — Rodil se je v revščini ter se dvignil do voditelja stranke.

WASHINGTON, D. C. 19. junija. — Robert Marion La Follette, senator Združenih držav iz Wisconsin, je zaključil svojo bojevito karijero. Senator je ostal pri zavesti skoro do zadnjega trenutka, nakar je mirno zaspal.

Neposredni vzrok smrti je bila srčna hiba, posledica pljučne bolezni, na kateri je trpel pred enim letom. Ko je nastopil konec, je bila zbrana krog njega njegova družina.

Smrt La Follette-a je bila nepričakovana, tako za družino kot za njegove prijatelje. Trpel je na prehladu, in večer poprej ej bil njegov sin Robert prepričan, da bo prehlad izginil. Opaziti je bilo sicer kongestijo pljuč, a nobenega znaka pljučnice. Senator je trpel že dolgo časa na angina pectoris in vsled tega je bilo tudi vedno pričakovati usodepolni konec katerikoli bolezni.

Včeraj zjutraj krog osmih so se razvili simptoni nerednega delovanja srca, in njegov zdravnik, dr. Matbury, je postal vznemirjen. Poklican je bil specialist za srčne bolezni, a senator je postajal vedno slabši.

Tekom prejšnje noči, ko je čutil usodepolni konec svoje bolezni, je rekel senator, da je prepričan "da je zaslužil pravico dobrega, dolgega počitka". Nato pa se ga je lotil bojni duh in pričel se je upirati z vso svojo pojemajočo silo, ki je še tičala v njem. Kljub temu njegovemu naporu in naporu zdravnikov, pa je njegova življenjska sila preko dneva pojemala.

Proti koncu je vprizoril zadnji napor, da zašepeta "good bye" članom svoje družine, ki so stali ob postelji.

Karijera "Fighting Boba" je bila zaključena prilično kakor si je želel. Mrs. La Follette, s katero se je poročil, ko je bil dijak na vseučilišču v Wisconsinu, in ki je bila njegova pomočnica tekom njegove bojevite karijere, ga je držala za roko, ko je napočila smrt. Ob njegovi strani sta bili tudi njegovi dve poročeni hčerki ter njegova dva sinova, Robert, ki se je pred kratkim vrnil iz Evrope ter Phillip, ki je prihitel iz Madison, Wis., ko je izvedel za bolezen očeta.

Bolezen, ki je končno dovela do senatorjeve smrti, se je pričela pred desetimi leti, ko so se razvili prvi simptoni angine pectoris. Bojevito življenje, katero je vodil, je le še pospešilo razvoj bolezni. Kadar je imel posebno ognjevit govor v senatu ali na kakem zborovanju, je dobil srčne napade različne intenzivnosti in leta 1923 je preživel nekaj časa na počitnicah v Evropi.

Tekom zime 1923-24 je zopet prevzel svoje dolžnosti v senatu, kjer je ostal šest tednov, nakar je zbolel na obojestranski pljučnici. Njegova močna narava je premagala bolezen, a zdravniki so mu rekli, da se mora izogniti vsem naporom.

Po volitvah se je vrnil na svoj dom v Madison, kjer je ostal nekaj časa. Po nasvetu zdravnikov je šel pozneje v Florido ter ostal tam preko zime.

Šele pred par dnevi je praznoval svoj 70. rojstni dan.

Novica o smrti senatorja je presenetila ves oficijelni Washington. Prav posebno ginjen je bil senator Borah. Senator Wheller, ki je bil tovariš zamrlega tekom zadnje kampanje, je dal izraziti svoji globoki žalosti.

Predsednik Coolidge je bil eden prvih, ki je izrazil senatorjevi vdovi svoje sožalje.

Senator La Follette bo pokopan v državi, katere usodo je tako dolgo vodil in kontroliral. Njegovo truplo bodo prevedli naravnost v Madison.

Truplo bo razstavljeno na prošnjo gubernerja v nedeljo v državnem Kapitolu v Madisonu ter pokopano v pondeljek na Forest Hill pokopališču.

Obravnava proti Will. Shepherdu

Faiman, zaslišán kot prič, je obdolžil Shepherd. — Ponovil je priznanje, katero je podal že preje. — Obramba ga je zamaš skušala ujeti. — Povedal je, kako je prodal kali bolezn.

CHICAGO, Ill. 19. junija. — "Dr." Charles Faiman, katerega je poklicalo sodišče kot prič v procesu proti Williamu Shepherdu, obtoženemu zastrupljenja mladega McClintocka, je zadal večeraj obrambi mogočen udarec.

S pritajenim glasom, katerega sa sodnik in odvetniki večkrat skušali okrepiti, je povedal povest zarote, polno groze, kajti imela je svoj cilj umor nedolžnega dečka, ki je bil tako nesrečen, da je podedel milijon dolarjev.

Faiman je star pet in dvajset let, plavalas, a predčasno plešast. Svojo povest je povedal tekom križnega zaslišanja, katero je vodil državni pravdnik Crowe.

Rekel je, da se je desetkrat sestel s Shepherdom, da mu je dal močne kali legarja ali tifusa, da ga je naučil, kako ohraniti življenjsko silo bakterij in kako spraviti kali v telo dečka. Rekel mu je, da je voda najbolj uspešno sredstvo, s pomočjo katerega se bo proizvedlo tifus.

Natlačeno polna sodnijska dvorana si je zamaš prizadevala slišati pričevanje. Glas Faimana je šegal komaj deset čevljev daleč. Povedal je podrobno, kako je izprva zanikal, da se je sploh kedaj sestel s Shepherdom in da je vstrajal pri tem zanikanju napram sodniku Johnsonu in drugim, ki so ga slišali. Nato pa je sklenil pojasniti celo zaroto, če bi se mu zamašilo imuniteto. Stavljen je bil pod obtožbo. Državni pravdnik mu je obljubil imuniteto in nato je podal svoje priznanje, katero je večeraj ponovil.

Podvrčel se je moral dolgemu križnemu zaslišanju zagovornika Stewarta, a je zaslišanje zelo dobro prestal. Stewart je povdarjal različna zanikanja priče, da je sploh poznal Shepherd ali da se je kedaj sestel z njim. Faiman se je izkazal pravim bakteriološkim izvedencem. Dobil je naslov od neke zdravniške šole v St. Louisu.

Glede nasprotujočih si ugotovitev, ki jih je napravil pred svojim priznanjem, je hladno priznal, da se je lagal, da bi se ne zapletel v zadevo.

Ker je nastopil Faiman, ne kot državna prič, temveč na poziv sodišča, mu je stavil sodnik Lynch uvodna vprašanja. Identificiral je Shepherd kot moža, ki mu je pisal novembra meseca 1923 pismo, v katerem ga je prosil za pojasnila glede kurza v bakteriologiji. Nato je bil Faiman izročen državi za križno zaslišanje.

Čuden patrijot

SUNBURY, Pa., 19. junija. — Luther Beaver, kontraktor iz Northumberland, je vložil večeraj pri departamentu za zračno pošto v Washingtonu pritožbo, v kateri se glasi, da svetli luč svetilnika severno od mesta pondči v njegovo spalnico in da ne more raditega spati. Zahteva, da se obrne luč v drugo smer.

Tukajšnji ljudje so mu svetovali, naj gre rajše spat v kako drugo sobo.

"GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM

PODROBNOSTI O POLETU KAPITANA AMUNDSENA

Amundsen in njegovi tovariši so se srečno vrnili z Arktika z enim aeroplanom. — Ekspediciji se ni posrečilo dospeti na Severni tečaj, ki je bil oddaljen še 160 milj. — To je najvišja točka, dosežena od kateregakoli raziskovalca, z izjemo admirala Peary-ja.

Roald Amundsen in njegovi tovariši so na varenem. —

Vrnili so se popolnoma nepoškodovani s svojega poleta ter se nahajajo sedaj v Kings Bay na Špicbergih, odkoder so poleteli proti severu pred 28 dnevi.

Novica o srečnem povratku je dospela najprej v naslednjem kratkem sporočilu:

OSLO, 18. junija. — Dospel srečno v Kings Bay danes zjutraj ob eni. — Amundsen in ostali.

Kmalu nato so sledila nadaljna poročila o tej najdrznejši vseh ekspedicij v zgodovini polarnega raziskovanja.

Ekspedicija sicer ni dospela na Severni tečaj, a je prišla bližje njega kot katerakoli druga ekspedicija z izjemo ekspedicije admirala Peary-ja, ter je priletela nazaj na Špicberge v enem dveh hidroplanov, ki sta jo ponesla v arktične pokrajine.

Eden obeh aeroplanov leži sedaj zakopan v ledu in zapuščen na edinem mestu, kjer je ekspedicija pristala. Opazovanja kapitana Amundsena kažejo, da je dotično mesto oddaljeno od Severnega tečaja nekako 160 milj ter 667 milj od Kings Bay, odkoder je poletela ekspedicija proti severu.

Oba aeroplana sta zamrznila v ozkem kanalu, v katerem sta pristala. Aeroplan N-24, ki je imel na krovu Lincolna Elswortha, edinega Amerikanca v ekspediciji, je bil prepuščen svoji usodi. Vsi napor so bili posvečeni aeroplanu No-25, da se ga spravi na mesto, odkoder bi se lahko dvignil v zrak. Pristali so v eni minuti, a celih petindvajset mučnih dni so porabili, da so zopet odleteli.

Amundsenova ekspedicija je letela proti severu osem ur, predno je pristala v ledeni pasti, iz katere se je izmotala s takim naporom. Povratni polet se je pričel malo pred enajsto uro zjutraj dne 15. junija ter se je končal osem ur in petintrideset minut pozneje pri North Cape, najbolj severni točki Norveške, velikega otoka, ki tvori severoiztočni del Špicbergov.

Aeroplan je pristal, da počaka ugodnih vetrov za polet proti zapadu, kajti ekspedicija je imela na razpolago le še trideset galon gazolina. Amundsen je hotel prihraniti to kurivo toliko časa, dokler ne bi postale vremenske razmere tako ugodne, da bi to kurivo zadoščalo za polet v predpisano patrolno okrožje ladje Hobby.

Komaj pa je N-25 pristal, so zagledali raziskovalci norveški ribiški parnik Sjoelliv. Aeroplan se je takoj dvignil v zrak, dohitel ladjo ter se ustavil poleg nje. Amundsen in tovariši so šli na krov, kjer so jih z navdušenjem sprejeli ter jim postregli s tečnim obedom.

Nameravali so odvesti raziskovalce in aeroplan nazaj na postojanko v Kings Bay, a tekom večera se je dvignil močan veter, ki je pretel aeroplanu v uničenjem. Ladja je vsled tega poiskala pribežališča v Franklin Bay, kjer so pustili aeroplan zasidran.

Ribiški parnik je nato odplul v Kings Bay, odkoder je Amundsen potom brezžičnega brzojava sporočil novico o svojem srečnem povratku, in sicer s parnika Heimdal, katerega je pred par dnevi poslala norveška vlada za hidroplanoma, da zasledi Amundsenovo ekspedicijo.

Polkovnik House — kraljev gost

BRUSELJ, Belgija, 19. junija. V kraljevskem gradu v Laeken sta pogostila kralj Albert in kraljica Elizabeta polkov. House-a in njegovo ženo.

Sneg in mraz v severnem delu Rusije

BERLIN, Nemčija, 18. junija. Severna Rusija je pokrita s snegom. Po nekaterih krajih je padla temperatura pod ničlo. Take izjemne mraz je junija ni bilo že sto let.

Pred. Coolidge na počitnicah

Počitnice predsed. Coolidge delajo nekaterim predsednikom ne lovi rib, velike preglavice, ker ne plava, ne igra golfa in tudi ne jaha.

WASHINGTON, D. C., 18. jun. Prebivalci Bele hiše so belijo glave radi bližajočih se počitnic predsednika Coolidge. — Kaj neki bo počel? — se vprašujejo ljudje. Ribolov mu ne ugaia. Plavati tudi ne zna posebno. Nekoč se je hotel naučiti igrati golf, a je razočaran opustil tozadevna prizadevanja.

Tudi žvega konja ne jaha rad in mehanični konj, katerega ima v Beli hiši, tehta tisoč funtov ter ga je težko "premuhati". Edina stvar, ki bo najbrž prišla na urogram, bo dvajset minut pešhoje vsako jutro.

Predsednik nima nobene posebne vrste razvedrila. Nobena igra ne zanima, čeprav gleda rad sempatam baseball. V Vermontu je pomagal čestiti nakladati seno, a v Seampscott ne bo imel za to nobene prilike.

Jahta "Mayflower", obložena s kuharji in služabniki Bele hiše, bo odjadrala v soboto proti Massachusettsu, kjer se bo vse pripravilo za prihod predsednika in njegove žene.

Vsi člani tajne službe, prideljevali Beli hiši, bodo premeščeni v Seampscott. Na mesto bo poslanih tudi več mornariških vojakov, da bo predsednik popolnoma varen pred vsiljivci.

Morilna zadeva zobozdravnika

LOS ANGELES, Cal., 18. jun. Dr. Thomas Young, ki je večkrat priznal, da je umoril svojo ženo s smrtonosnim plinom, je večeraj preklial vsa svoja prejšnja priznanja ter rekel, da ne ve ničesar o temu umoru. Večeraj so pokopali truplo umorjene, katero je skrnil morilec v vodnjak ter pokrnil s cementom.

V zvezi s sedanjim prekleicem vseh prejšnjih priznanj so izjavili zagovorniki aretiranega, da bo obramba uveljavila, da je Young blazen.

Mrs. Young je bila udova zamrlega olivnega kralja, Patrika Grogana, večkratnega milijonarja. Iz neke bilježnice umorjene je raz-

Argentina soglašaj z mehiško vlado

Latinsko - ameriška unija je obsodila stališče ameriškega drž. tajnika Kellogga proti Mehiki kot žaljenje naroda. — Dala je tudi izraza svoji solidarnosti z Mehiko. — Senatorji v Buenos Airesu podpirajo Callesa.

BUENOS AIRES, Argentina, 19. junija. — Ugotovilo Latinsko-Ameriške Unije strogo obsoja stališče Združenih držav napram Mehiki, kot je bilo izraženo v zadnji izjavi ameriškega državnega tajnika Kellogga.

Unija pravi, da smatra ugotovila tajnika Kellogga za dokaz "pomanjkanja" respektu do suverenosti naših narodov, ki je značilno za Belo hišo, — brez ozira na "pan-ameriške" principe, katere baje podpira z ozirom na postavno enakost narodov.

— Argentinski narod ne more ostati brezbržen vsprti krivice, storjene bratski deželi.

Konecni ugotovila se se glasi: — Latinsko-Ameriška Unija, koje osnovno pravilo je politična solidarnost naših narodov, izreka generalu Callesu, mehiškemu predsedniku, svoje najbolj iskrene simpatije.

— S tem, da energično brani napadeno suverenost svoje dežele, brani tudi neodvisnost latinske Amerike, katero sedaj ogroža nesramni imperijalizem Wall St.

Socijalistična senatorja Justo in Bravo sta vložila v argentinskem senatu resolucijo, s katero naj bi senat izrazil svojo solidarnost z mehiškim predsednikom, generalom Callesom, v odgovor na ekstemporarna ugotovila tajnika Kellogga. Predlog je bil izročen tozadevnemu komiteju.

MEXICO CITY, Mehika, 19. junija. — Avtoritativno se je ugotovilo, da namerava mehiška vlada izdati za 50,000,000 pezoov bondev za zemljiške dolgove. Ti bondi naj bi zapadli v dvajsetih letih. S temi bondi se hoče plačati odškodnino za zaplenjena zemljišča, v soglasju z agrarskimi postavami. Če bo potrebno, bodo izdane nadaljne emisije bondev, da se odškodni bodoča zaplenjenja zemljišč.

vidno, da je slutila že januarja meseca, da jo hoče spraviti njen mož s poti.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.50 2000 Din. — \$36.80 5000 Din. — \$91.50

Pri nakupih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisuje na zadnje pošte in izplačuje "Paštal Iokovni ura".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.80 500 lir \$21.00

300 lir \$12.90 000 lir \$41.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisuje na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljke, ki presegajo PETISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neopredeljeno; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATVE PO BREZGAJNEM PISMU IZVEŠUJEMO NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.00

Dinar nam je pošliti najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 497.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za miselnost za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljno in praznično.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli poljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

LA FOLLETTE

Zopet je izginila z ameriške politične pozornice markantna osebnost.

V starosti sedemdesetih let je umrl v Washingtonu vsled srčne slabosti senator Robert La Follette iz Wisconsin, znan v domaći državi kot "Fighting Bob".

Nikdar ni bila nobena izključena stvar tako malo obetajoča, da bi ne vzbudila njegove strastne pozornosti, če ga je zanimal motiv dotične stvari. V tem dejstvu je najbrž tudi tičala tajnost njegove sile.

Silen in mogočen je bil v resnici.

Njegovi sovražniki ga niso mogli odslavit ali potisniti na stran kot demagoga s pešico nezadovoljnih prijateljev in pristašev. Skoro pet milijonov ljudi je glasovalo, da se ga napravi predsednikom Združenih držav. Njegovi sovražniki niso mogli proslavljati njegove poštenosti, — kot so delali vsi drugi ljudje, — pač pa so ga obsojali kot obstrukcionista, kot človeka, ki strelja iz ozadja vrst svoje lastne stranke. Preveč varen in sigurni oprijem je imel na javnost, ki je soglašala z njim v želji, da se temeljito preosnuje celo stranko. Celih štiri in dvajset let je vstrajal na mestu izvoljenega predstavitelja naroda procvetajoč s in napredne države. Trikrat je bil izvoljen guvernerjem in štirikrat je bil poslan v senat Združenih držav.

V svoji lastni stranki in napram večinski politiki svoje stranke je bil senator La Follette brez dvoma obstrukcionista. Kljub temu pa je dejstvo, da je bil ta mož, katerega so pogosto imenovali obstrukcionista kot katerega koli drugega moža njegovih dni, osebno odgovoren za več zakonodaj kot katerikoli drug njegov sodobnik.

Ta zakonodaja, dobra ali slaba, pri koje sprejemu je bil senator La Follette glavni faktor, se tiče parobrodskih postav, železniskih postav, davčnih postav, kooperativnih postav, delavskih postav, postav, posvečenih interesom farm, bank in konečno dinarjev.

Senator La Follette je napisal svoj lastni rekord v zakonodajne knjige. Njegovo ime bo izginilo z zakonodajo, katero je započel ter pomagal uveljaviti.

Sloves, katerega si je pridobil pri moških in ženskah, ki so ga častile in ljubile, pa ni v nikakem stiku s to zakonodajo.

Za milijone svojih pristašev ni bil La Follette v bistvu državnik. Bil je neke vrste Galahad, prhoboritelj Wisconsin.

Bil je poštenjak skozi in skozi. Nobene obdolžbe nepoštenosti se ni nikdar dvignilo proti njemu, niti sredi najbolj vročega in strastnega boja.

Bil je čuječ. On je prvi napadel najemniške pogodbe glede petrolejskih rezerv ameriške mornarice.

Bil je nemirnega duha, agresiven in poln iznadljivosti.

La Follette je patroliral po hodnikih kapitola skoro celo generacijo ter dajala izraza mnenjem in in prepričanjem mož in žensk, ki so ga pozdravljale kot svojega voditelja.

Dajal je tudi zraza njih predsodkom ter zaključkom, sprejetim vneprej. Vedno je bil dostopen za malega moža, ki je skušal doseči poravnati krivico in vedno je stal na strani majhnega naroda z aspiracijo.

V svojih najbolj razkošnih dnevih je bil La Follette glas nezadovoljnih, onih, ki se niso strinjali z uveljavljenim redom stvari. Svoje najboljše moči in zmoglosti je pokazal v bitki. Povsem primeren zaključek njegove karijere je bil, da se je v letu pred svojo smrtjo končno potezal za mesto predsednika Združenih držav; da je prišel iz predsedniške kampanje sicer poražen, a s trdnim prepričanjem, da se je kampanja pravzaprav šele pričela in da so bile skoro zadnje besede, katere je zaupal kosm papirja, besede starega družinskega reka:

— Naprej v nadaljnjo leto!

Ker ni bil prirojen po uzoru navadnih ameriških politikov in politikasov, je zavzel v političnem življenju naroda prav posebno mesto. Bil je samonikel, izjemna bela vrana v sivi enoličnosti. La Follette je umrl kot je živel — borec se.

Razne vesti.

Drage kovine v Franciji.

Ministrstvo javnih del objavlja statistiko, iz katere posnemamo, da so v Franciji pridelali 1. 1922. — 160 gramov platina, 1. 1923. pa 250 gramov. Zlata so 1. 1922. pridelali v Franciji 513 kilogramov, 1. 1923. pa 491 kilogramov. Najdišča teh dragih kovin leže v glavnem v pokrajini, ki meje na Pi-

renejo in na Centralni plato. Srebrna pa se prideluje 1. 1922. — nič manj z največjim interesom.

manj kot 10.800 kg. leta 1923 pa 13.991 kg.

Zanimiva propagandna karavana.

Velika italijanska tvornica avtomobilov "Fiat" je sestavila iz svojih najmodernejših modelov kar celo karavano 12 voz in jih odposlala krog Italije. Karavana je sestavljena v vseh važnejših italijanskih mestih. Povsod jo sprejema in jo praznuje s največjim interesom.

Še nekaj o ameriškem "Brezju"

V zadnjem času se je dvignilo v ameriško — slovenski javnosti precej prahu, ki se, kakor vse kaže, ne bo še tako kmalu poleglo. Gospodje slovenski frančiskani v Chicagu so izumeli nekaj novega, originalnega, nevsakdanjega: — Pozvali so Mater Božjo z Brezij v Ameriko ter ji sezidali v Lemon-tu hram, sebi pa kloster, kjer se bo udobno počivalo po trudapolnem delu v "čast in slavo božjo".

Stojim na stališču, da so vsi poklici na svetu potrebni, zato ne vem, čemu naj bi bil izzet duhovni stan. So ljudje, katerim so duhovniki neobhodno potrebni ter smatrani za nekake posredovalce med njimi in Bogom, dočim je tudi nebroj takih, ki so intelektualno in duševno tako razviti, da so jim odveč posredovalci, ker nosijo Boga v svojem srcu, ki znajo sami ločevati kleno zrnje od praznih plev. Nekateri prvo opisanih ljudi živijo pošteno in dostojno življenja in nehanja posameznih župnikov in župljanov. Toda te lumparije, ki daje obnem najslabše spričevalo našemu splošnemu slovenskemu narodu v Ameriki ter ga postavlja na stopinjo glupega beba, katerega je mogoče voditi za nos, kakor je komu drago, pa ne morem več prenašati. Naš narod je pošten samostojen in zrel ter sposoben hoditi po svojih lastnih nogah, o čemer se bodo Koverta in tulla la bella compania kmalu prepričali. Vera je svetinja tako posameznikov kakor narodov; pošten hlapec in svečenik božji z njo ne baranta, zato naj tudi ne kuje iz nje svojih kapitalov propadela far! Veliki Učenik in Tolajnik vseh ponižanih in siromašnih je s korobačem v roki izgnal iz templja nevedne služabnike "božje", ki so v imenu Boga in vere tamkaj kupčevali. Ta Učenik se sicer danes ne bo več pojavil, toda Koverta in tulla korobač kljub temu ne odide! Ta korobač že spleta in mu ga bo splelo slovensko ljudstvo, ki je sicer dolgo taval v nevednosti in duševni temi, pa je končno le izpregledalo! Mera lumparij tega brezstidnega špekulanta in terorista svojih duhovnih sobratov je polna, zato sem prepričan, da mu bo slovensko ljudstvo pokazalo, da mu med njim ni več mesta. — Za vir svojih dohodkov si je izmislil najnesramnejše bogoskrustvo ter svojevoljno preselil Marijo z Brezij, ker se je po vojni število romarjev precej zmanjšalo. Toda o tem bodo vedeli najboljše povedati čikaški frančiskani, katerih se je nateplo v ondotti kloster že lepo število. Na Brezjah jim pšenica ni šla nič več v klasje, zato so jo prisekali sem, nato pa pisali po Mater Božjo na Brezje, da je prišla za njimi. Ali ste res tako globoko propadli, da se ne bojite ne Boga, ne mnenja in jeze slovenske javnosti! Ali vas ne zadenejo v živo besede vaših poštenih duhovnih sobratov, ki so javno na prižnicah ožigali vaše lumparije? Ali vas ne gane beganje in protestiranje vaših lastnih pristašev in članov katoliških Jednot, niti ne roganje ateističnih listov? — Če ste res napram vsemu temu neobčutni rinoceri, tedaj: — Sram vas bodi! Slecite si svoje svečeniške redovniške halje, da se ne bo nad vami zjokala ustanovnik vašega reda, ki si je bos in gologlav, z loncem v roki prošil hrane od hiše do hiše! Krenite po stopinjah svojih velikih prednikov v Ameriki, ali pa odstopite in nehaite z varanjem in poneumnjevanjem našega ljudstva, vi, nevedni "služabniki božji"!

F. L.

Koliko se pokadi cigaret?

Na prvem mestu ni več Francija, ampak Združene države, kjer pokadi na leto vsak približno 628 cigaret. Potem pride Nemčija, kjer odpade na glavo in leto 599. Belgija 513 in v Italiji 284 cigaret.

Francija, ki je do pred kratkim prednjačila na tem polju, je padla na peto mesto z 249 cigaretami. Na Švedskem pokadi vsak prebivalec po 184 cigaret na leto. Statistika nič ne omenja Jugoslavije in sploh Balkana.

Peter Zgaga

Torej sedaj so že na visokem morju naši rimski romarji. Ekspedicio vodi Grdina. Denar, ki je namenjen Vatikanu, ima pa Koverta v malhi. Če se bo kaj uštel, ko ga bo odrajal, je čisto njegova stvar. Saj Vatikanska pisarna ne objavlja računov o sprejetem denarju. V svet pošilja le terjatve.

V četrtek je bil v New Yorku poslovnih večer.

Zbral se je evet newyorškega takozvanega katoliškega slovenstva v namenu, da se naje in napije ter tokom Grdinovega govora vse lepo sproti prebavi.

Ker gre pičica proti koncu, se ga ni nihče dodobra nalezlo.

Le znani frater je bil nekoliko ciknen; ker se zamore le tedaj dokopati do močnih virov vseh sladkosti, kakor gospoda župnika ni doma. Newyorški župnik so namreč na počitnicah. Ko se vrnejo, bo zopet banker in slavnostni večer. Farani zbirajo prostovolje prispevke, da jim bodo kupili ured ter jim jo dali v dar.

Večarico naj jim kupijo, pa tako, ki bo kazala, kdaj se sme govoriti in kaj se sme govoriti.

Izletniki so imeli svojo glavni stan na Osmi ulici. Zabave je bilo dosti. Koverta ni imel niti toliko časa, da bi šel obujat stare spomine v Greenpoint.

Toliko je pa vseno utegnil, da je stopil v uredništvo "Našega Dima" ter prisrčno stisnil Naeturo roko rekoč: — "Le tako naprej. Nae! Naprej, za naša sveta katoliška načela. Mi, kar nas je pravih katoliških mož, moramo skupaj držati".

Nae mu je ves ginjen poljubil roko ter mu solznih oči zajamčilo, da se ni še ni nikdar iznevil katoliškim načelom takozvanih katoliških mož.

Kako se bo godilo slovensko-ameriškim romarjem v Rimu, mi ni znano.

Kako se godi slovenskim in hrvaškim romarjem v Rimu, naj pa razvidijo citatelji iz naslednjega poročila, ki ga je poslal neprišteški časnikarski poročevalec nekemu ljubljanskemu dnevniku:

Najimunitnejša stvar je za naše romarje vsekakor bila avdijska pri papežu. Spava je bila zamisljena skupna avdijska Slovenec s Hrvači, ki so prinesli papu zlat kelih, toda se je stvar nemudoma zaobrnila tako, da so slovenski romarji šli v avdijske žepke petek popoldna, Hrvači pa v soboto. Dobiti vstop za avdijske pri papežu, odnosno za priključitev k skupnemu sprejemu, je za onega, ki se "spozna", prav lahko. Če več, kako in kaj, stopiš na Trgu svetega Petra k enemu od raznih posredovalcev, ki uganjajo plodnosno kupčijo z raznimi izkaznicami in vstopnicami za opravke v Vatikanu, pa si avdijske kupi za neveliki denar.

Točnosti pa v Vatikanu ne pozna. Dolgo traja mučno čakanje. Že te mineva dobra volja, ko se končno vendarle prikaže vrhovni komornik in napove prihod papeža, ki se prikaže v spremstvu svojih pisanih gardistov in se vsede na nizki prestol.

Seveda so ga naši dobri romarji čvrsto pozdravljali. Razumeli sicer niso nobene njegove besede razven "Sloveni" — a to jim je bilo dovolj. Papež se ni potrudil, da bi bil govoril vsaj v cerkvenem jeziku, za Slovence je bila italijanska dobra, da bi se mogli tem bolj zavediti, kako dobro je onim njihovim bratom, ki jim sveti Oče po svojih zaupnikih niti v domači cerkvi ne pusti petja. Toda naši romarji na te reči niso mislili; kleče so sprejeli svoj blagoslov in bili navdušeni.

Hrvaška avdijska je naslednji dan bila mnogo sijajnejša. Pomislite, papež je na koncu svoje besede govoril celo hrvaški! Dejal je: "Falien Isus" in bilo je tako ginljivo, kakor če je nekaj Frane Jožef dejal: "Brav, Croati, topri fojaci".

Iz Jugoslavije.

Nov župan v Novem Sadu.

Po petletni vakanci je ministrstvo za notranje zadeve imenovalo te dni odvetnika dr. Milovana Milovanovića za župana v Novem Sadu. Ker je dr. Milovanović napreden človek, je tamkajšnja javnost z zadoščenjem pozdravila njegovo imenovanje.

Arheološka izkopavanja v Južni Srbiji.

Arheološka izkopavanja v Stobih v južni Srbiji, ki so se lansko leto pričela, se letos nadaljujejo. Vodi jih muzejski kustos dr. Saria iz Ptuj, ki je iz Beograda odpotoval v Južno Srbijo. Upati je, da se bo delo letos z uspehom dovršilo, ker je vlada dala v to svrhu na razpolago znaten znesek 60.000 Din. Dr. Saria bo vodil odkopavanje starodavnega gledališča, dočim bo profesor dr. Egger z dunajske univerze zaposlen z odkopavanjem antične bazilike. Profesor Egger je odlični poznavalec starokrščanskih cerkev in je vodil pred leti tudi odkopavanje pri cerkvi sv. Maksimilijana v Celju.

Incident z italijansko zastavo v Sarajevu.

Na deseto obletnico italijanske vojne napovedi, die 24. maja, se je pripetil v Sarajevu nezasišan slučaj predznaka izzivanja z italijansko zastavo. Neki Maurilio Conti, ki se je prejnjeno pisal Moritz Kohn, je razobesil na oknu svojega stanovanja italijansko zastavo. Slučaj je nanesel, da je prišel mimo hiše Istran, katerega so Italijani pregnali z doma. Ko je opazil zastavo, se je vprašal, kakšen je neki povod tega čina. Šel je v hišo in poizvedoval, če se morda nahaja v poslopu italijanski konzulat. Povedali so mu, da ima italijanski konzulat svoj prostore drugje, nakar je potikal na vrata Contijevega stanovanja ter je zahteval, da se zastava odstrani. Conti je to brž sporočil italijanskemu konzulu. Mož sam pa se je medtem podal na policijo, kjer je prijavil dogodek.

Ogorčen se je nato napotil nazaj k hiši, a ko je prišel na mesto, je videl, da je zastava že smeta. Sneli so jo nacionalisti s pomočjo lestev. Ljudje, ki so bili na ulici, so temu živahno pritrjevali, kajti vsi so bili uverjeni, da je izzivanje z katerikoli strani nedopustno haš sedaj, ko Italija tako brutalno postopa s slovenskim prebivalstvom v Julijski Krajini.

Omladinci so italijansko zastavo te ga!

lepo zvili ter jo nesli na policijo, kjer so jo izročili v varstvo.

Do tu je vse prav in v redu. Zdaj pa pride poglavito: V stvar se je začel vmešavati italijanski konzul, češ, da je Conti zastopnik nekega aitalijanskega društva, ki ima pravico razobesiti zastave kadarkoli hoče. Pozabil je na omniti, da je to dovoljeno samo poleg zastave dotične države, kar je Conti hotel prebrbl. Conti je zato šel in razobesil italijansko zastavo še enkrat, jugoslovansko zastavo pa je postavil na neko vejo, tako da je bilo izzivanje naravnost očitno. Nacionalisti so nato sneli zastavo znova. Italijanski konzul se je radi tega polal k sarajevskemu velikemu županu in je vložil protest. Veliki župan je protest odbil ter je motiviral nedopustnost takega koraka, ker se Conti ni držal mednarodnih predpisov. Vložil je nov protest pri ministru za notranje zadeve v prestolici ter je za svojo stvar angažiral tudi ljudje italijanske poslanika v Beogradu.

Zadeva še ni rešena. Vsi krogi napeto pričakujejo, kakšen bo konec. Vsekakor je vse obsodno vredno tako izzivanje jug. nacionalnih žstev kakoh si ga je dovolil Kohn-Conti v Sarajevu. Take elemente bi bilo dobro iztrebiti s korenin vred.

NAJBOLJŠI RAZVEDRILEC ŽIVLJENJA

Dober humor je najboljši razvedritelj življenja. Osebnost in pesimizem sta slaba. Seveda, če je vaš tek slab, če je vaša prebava pomanjkljiva, je trpite vsled zaprtja, napihujenosti, glavobola in nervoznosti, je nemogoče, da bi bili dobre volje. Toda vse te želodčne nerode lahko preženete z uporabo Trimerjevega Grenkega Vina, zanesljivim zdravilom, ki uživa že 35 let sloves najboljšega želodčne tonike. Izčisti želodec in črevesje, pomaga prebavi, spravi ledice in jatra v normalno delovanje, oživi živce ter se po njem dobro počutite. Vrne vam dober humor, ki smo ga vsi tako potrebni. Vaš lekarnar ali prodajalec ga ima v zalogi za vas. Če ga nima, pišite na Joseph Trimer Company, Chicago, Ill. Muhe in moskiti so že odnekaj strašna poletna nadleža. Toda Trimerjev Fl-Gass je sedaj močno orožje proti njim. Takoj jih pomiri. Je skoro brez duha ter ne škoduje domačim živalim (kanarčkom itd.) Poskusajte ga!

(Ad.)

Naše poslovanje,

katero temelji na izvrstnih zvezah s prvovrstnimi zavodi v stari domovini in na mnogoletni skušnji, nam omogoči vse v našo stroko spadajoče zahteve naših rojakov popolnoma zadovoljiti.

Pošiljatve v Dinarjih in Lirah preskrbujemo po jako zmernih cenah.

Dolarske pošiljatve izvršujemo v Jugoslaviji za 4% pristojbino od poslanega zneska, za zneske do \$25, računamo \$1;

v Italiji za 3% pristojbino, za zneske do \$25.00 računamo 75c.

Za naše čke plačljive v dolarjih na Reki znaša pristojbina 2% od vsakega zneska.

Preskrbujemo v hranilnicah v stari domovini naložen denar in izplačujemo protivrednost v Dolarjih. Dalje tudi prevzamemo tam shranjene Dolarje ter jih tukaj izplačamo koristnikom.

Preskrbujemo in uredimo vse potrebno za potovanje v staro domovino in za povratek in dajemo vsa tozadevna navodila brezplačno.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, : New York, N. Y.

Anton Čehov:

ZNAMENITI LJUDJE

(Konec.)

VIII.

Ko je Olga Ivanovna zjutraj ob osmih s težko in neprepano glavo, nepočinjena in nečepa, s krivde si svestim obrazom stopila iz spalnice, je šel mimo nje v predsobo neznan gospod s črno brado, kakor je bilo videti, zdravnik. Dišalo je po zdravilih. Pri vratih v kabineto je stal Korosteljev in vihal z desno levi brk.

— Oprostite, ne pustim vas k njemu, — je nevoljno dejal Olga Ivanovna. Lahko palezete. Sicer pa nima pomena, res. Leži v blodnji.

— Ima res difterijo? — je zašepetala Olga Ivanovna.

— Tako nepremišljene ljudi bi bilo treba zapreti, je dejal Korosteljev, ne da bi odgovoril na vprašanje Olge Ivanovne. — Veste kje se je okužil? V turek je izsesaval s cevko nekemu dečku difterijske membrane. A čemu? Glupo! Po neumnem!

— Ali je nevarno? Zelo? — je vprašala Olga Ivanovna.

— Da, govore, da je težak slučaj. Pravzaprav bi bilo treba poslati po Šreka.

Prisel je mlad, rdečelast in dolgo nosi človek z židovskim naglasom; nato drugi, mlad, zelo rdečelast in z očali. Bila sta zdravnik in sta prišla, da čuvata pri svojem tvarišu. Ko je Korosteljev prebil svoj čas, ni šel dimov, temveč je kakor senca hodil po sobah. Hišna je kuhala zdravnikom čaj in tekala čisto v lekarno.

Olga Ivanovna je sedela v svoji spalnici in mislila, da jo bog kaznuje, ker je varala moža. Molče, čisto, pomolče, nepojmljivo bitje, uteljena krotkost, mehkega značaja, silbo v preveliki dobroti, je tiho trpela v svoji sobi na divanu in se ni prikoževalo. Ako pa bi se pritoževalo, dasitudi v blodnji, bi zdravnik izvedeli, da bolezninji zakrivila je difterijo. Vprašali bi Korosteljeva, on ve vse in ne gleda brez vzroka na ženo svojega prijatelja s takimi očmi. Že se ni več spominjala mesečnega večera na Volgi, niti ljubavnih izpovedi, niti postojnega življenja v knjiški hiški, nje nduh je polnila le misel, da se je iz puste poželjivosti, iz samovolje, vsa z rokami in nogami vred, pogreznila v sluzavo blato, ki si ga nikdar več ne izmiže.

— Ah, kako strašno sem lagala! — si je mislila, ko se je spomnila nemirn. ljubezni do Rjabovskega. Naj bo vse proklet!

Ob štirih sta s Korosteljevim obedovala. On ni ničesar jedel, le pil je rdeče vino in se osorno držal. Tudi ona ni ničesar pokusila. Sedaj je v duhu molila in obetala bogu, da bo Dimova zopet ljubila, ako okneva, in da mu bo zvesta žena, sedaj se je za minuto spozabila, gledala Korosteljeva in mislila: — Res je priskutno, biti greprost, nepoznan, vsakdanji človek in vrhu tega še s takim spatenim obrazom in prostaki manirami. Sedaj zopet se ji je zdelo, da jo bog ta tnutek ubije, ker iz strahu pred okuženjem ni bila še niti enkrat v kabinetu svojega moža. V splošnem pa jo je preobladovalo topo čustvo potlosti in uverjenost, da je življenje je pogrešeno in da ga več ne popraviš.

Po obedu se je jelo mračiti. Ko je Olga Ivanovna stopila v sprejemnico, je Korosteljev spal na zofi in naslanjal glavo na svilen blazino, obito z zlatom. V spanju tega nereda niso zapazili. Tudi je smrčal.

Zdravniki, ki so prihajali k Dimovu čuvat, ali ki so odhajali, človek, ki je v sprejemnici spal in smrčal, študije na steni, čudno pohištvo ter nepočesana, površno oblečena gospodinja, vse to ni nikogar niti najmanj zanimalo. Eden zdravnikov se je nehoti zamejal; kako čudno je donel ta smeh! Vsem je postalo temno pri srcu.

Ko je Olga Ivanovna drugi pot stopila v sprejemnico, Korosteljev ni več spal, nego sedel na zofi in kadil.

— On ima difterijo v nosu, — je dejal. — Tudi srce ni kaj prida. Pravzaprav stvar slabo stoji.

— Pošljite vendar po Šreka, — je zaprosila Olga Ivanovna.

— Je bil že tu. Ugotovil je, da se je difterija razširila v nos. E, pa kaj Šrek! Pravzaprav ni nič s Šrekom! On Šrek, jaz Korosteljev — in drugega nič.

Čas je tekal neznanosko počasi. Olga Ivanovna je ležala oblečena v nezhahljani postelji in dremala. Zdelo se ji je, kakor da je v stanovanju, od tal do stropa, napolnjeno z velikanskim kosom železa in da bi bilo treba le odstraniti železo, pa bi vsem odleglo. Ko se je zdrnila, se je domislila, da to ni železo, nego Dimovljeva bolezen.

— "Nature morte" — je mislila in pozabila na drugo. A kje so sedaj moji prijatelji? Ali jim je znano, da nas tare gorje? Gospod reši nas. . . spasi. . . !

Vstopila je hišna s praznim kozarcem na podnosu in vprašala: — Gospa, ali naj posteljem?

Ker ni dobila odgovora, je odšla. Spodaj so bile ure, Olga Ivanovna je zaspana o dežju na Volgi in zopet je nekdo stopil v spalnico dozdevno — tujec. Škočila je kvišku in spoznala Korosteljeva.

— Koliko je ura? — je vprašala.

— Okoli treh.

— No, kaj je?

— Da, kaj? Prisel sem povedat. Bliza se konca. . .

Zaihtel je, sedel na posteljo poleg nje in si otrl z rokavom solze. Ona ni takoj razumela, da je vsa otrpnila in se začela počasi križati.

— II koncu gre, — je ponovil s temkim glasom in zopet zaihtel. — Umira, zato ker se je žrtvoval.

— Kako izguba za znanost! — je dejal bridko. Ako se primerjamo vsi z njim, kako velik, nenavaden človek je bil! Kako nadarjen! Kake nade smo stivali nanj! — je nadaljeval Korosteljev, lomeč roke. — Gospod, bog moj, bi je prečkal, kakor ga zastoni iščoč z lučjo ob bledem dnevu! Osika Dimov, Osika Dimov, kaj si storil? Aj, bože moj!

Korosteljev si je v obupu pokrtil obraz z obema rokama in majal z glavo.

— In kaka naravna sila! — je nadaljeval, vedno bolj se hudujoč. — Dobra, čista, ljubeča duša, ne človek, nego kristal! Živel je znanosti in njej umrl. Delal je kakor vol, dan in noč, nikomur ni bilo zanj žal, a mladi učenjak, bodoči profesor, si je moral iskati prakse in se ponoči ukvarjati s prevajanjem, da poplača te, te podle cunje!

Korosteljev je srdito pogledal Olga Ivanovno, zgrabil za odejo z obema rokama in jo poenkal, kakor bi bila on akriva.

— Sam si ni prizanašal in drugi niso manj pazili. Da, prav res!

— Da, izreden človek, — je omenil nekdo v basu iz obednice. Olga Ivanovna se je predložila vse njeno življenje z njim, od konca do kraja, z vsemi podrobnostmi, in zdajci je umela, da je bil to v resnici nenavaden, izreden in v primeri z njenimi znanci velik človek. Ko se je spomnila, kako so občevali z njim njen pokojni oče in vsi tovariši zdravniki, je razumela, da so vsi videli v njem bodočo znamenitost. Stene, strop in preproge na tleh so ji posmehljivo pomežikovali, kakor bi hoteli reči: — Zamudila si, zamudila! — Olga Ivanovna je med platem planila iz spalnice, svignila v sprejemnici mimo neznanega človeka in stekla v kabinet k možu. Ta je ležal nepremično na turškem divanu, odet do pasu. Njegovo obličje je strašno upadlo, shujšalo in navzelo sivo-žolto barvo, kakor je nikdar nimajo živi ljudje; le po čelu, po črnih obrvi in po znanem nesmečku je bilo spoznati, da je to Dimov. Olga Iva-

novna je brzo otápala njegove prsi, čelo in roke. Prsi so bile še tople, čelo in roke pa so bile neprijetno hladne. Polodprte oči niso gledale na Olgo Ivanovno, nego na odejo.

— Dimov! — je zaklicala glasno. — Dimov!

Hotela mu je pojasniti, da je bila to prevara, da se ni vse izgubljeno, da jima more biti življenje še krasno, srečno, da je on izreden, nenavaden, velik človek ter da ga bo vse življenje spoštovala ter v svetem strahu oboževala.

— Dimov! — ga je klicala, trepljaje ga po rami in ne verujoč, da se nikdar več ne vzdrži. — Dimov! Dimov!

A v sprejemnici je Korosteljev govoril hišni:

— Kaj je tu še spraševati? — Pojdite k zdravniku in ga vprašajte po usmiljenkah! Oni umijejo in oblečejo trupla, sploh oskrbe vse potrebno. —

RUSKO KULTURNO DELO V SIBIRIJI

V Omsku, ki velja danes za kulturno središče Sibirije, se je baš osnovala velika umetniška galerija, katero nazivajo sibirski listi "Sibirsko Tretjakovsko Galerijo." Otvoritev galerije je bil praveči dnevni dogodek za Sibirijo. Sibirski tisk resno piše, da je sedaj postal Omsk duševno središče Severne Azije. Moskva je odstopila Omsku celo serijo umetniških zelo pomembnih del, zlasti takih, ki se nanašajo na Sibirijo, njeno preteklost, na njeno zgodovinsko in socijalno življenje.

Dragocene darove je prejel muzej v Omsku od ruskega državnega muzeja, Kleverja, Levitana, Moskovskega, iz nekdanjega muzeja carja Aleksandra III., iz umetnostne Akademije in Eremitaže, iz zbirk kneza Jaskovka in drugih privatnih kolekcij. Med drugimi slikami najdemo že sedaj v Omsku dela naslednjih umetnikov:

Ajvazovskega, Borisa, Borisa Musatova, Alberta Benua, Bogdanova - Bjelskega, Apolinara Vaznesenova, Veršagina, Igorja Grabarja, Dubovskega, Žukovskega, Kleverja, Levatina, Makoskega, Kustodijeva, Njistorova, Pereplečikova, Petrova, Vodkina - Turčanskoga, Jana Siskina in drugih znanih ojstrov.

Muzej je dobil v dar tudi dragocene zbirke italijanske majolike iz 17. stoletja, dragocene francoski porcelan, porcelanske izdelke iz Anglije, Nemčije, Italije, Danske, Japonske in Male Azije, večina predmete iz 18. in 19. veka. Te zbirke se namestijo sedaj v posebnem oddelku.

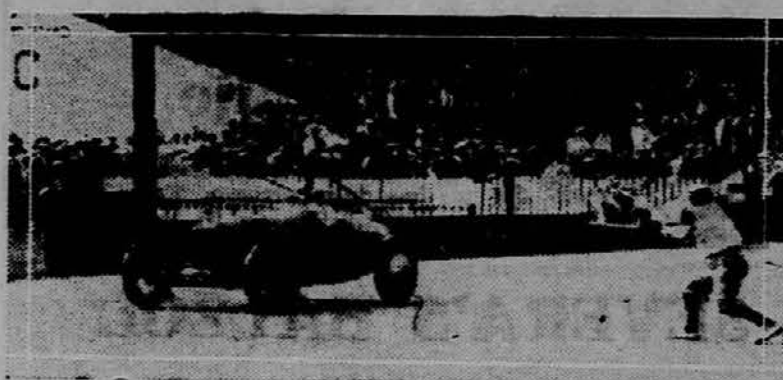
Sibirsko domače prebivalstvo se za muzejsko pridobitev neobičajno zanima. Mnogo sibirskih slikarjev in kiparjev je porabilo to priliko ter poslalo v Omsk na ogled svoja najnovejša dela. V ruski domači umetnosti prevladuje naziranje, da pomeni otvoritev muzeja v Omsku neprecenljivo pridobitev za pospeševanje civilizacije v severnem delu Azije.

Druge manifestacija kulturnega duha v Sibiriji je bila ustanovna skupščina zveze proletarskih književnikov za sibirsko ozemlje. Udeležili so se je pisatelji, ki so se pridružili zvezi proletarskih avtorjev v Rusiji. V sibirski odbor so bili izvoljeni Kirikizi: Klevenski, Tartibajev, Velicko, Tjestov, Ketova in drugi. Moskva je prepričana, da je s tem storila velik korak naprej in da se ji bo kulturna propaganda v Sibiriji bogato obrestovala.

Uspešno pokončavanje gozdnih škodljivcev s plinom.

Po ameriškem vzorcu so začeli tudi v Nemčiji iz letal pokončevati gozdne škodljivce. Nad gozdovi, kjer uničuje mrčes debila in povzroča ogromno škodo na lesu, krožijo letala in spuščajo na tla strupene pline, ki hitro ugonobijo vse škodljivce. Uspehi so se izvršeno obnesli. Zato bodo prihodnje dni pri Berlinu izpolnili nad 500 ha velik gozd.

NAJHITREJŠI AVTOMOBIL

Slika nam kaže avtomobil, s katerim je prevozil znani dirkač Peter De Faio v eni uri 101 miljo.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PRISELJENČEVI DOKUMENTI V URADNEM ARHIVU.

Dostikrat je čuti pritožbe strani novodošlih priseljenec, da so jim na priseljeniški postaji bili odvzeti vsi dokumenti; radi bi vedeli, kako bi mogli dobiti nazaj te svoje dokumente. Dejanski je stvar takole:

Vsak inozemec, ki hoče priti v Združene Države kot priseljenec, mora po novem priseljeniškem zakonu od 1. 1924. predložiti konzulu, ko zaprosi za vizo, po dva prepisa svojih osebnih dokumentov, ki so rojstno spričevalo, spričevalo o dobrem vedenju, vojaški dokumenti in vsi drugi dokumenti, ki so v navadi v dotični državi. Med te dokumente bi spadalo tudi uradno potrdilo o razporoki. Poročni list se zahteva od poročenih žensk. Konzul pridržuje po en prepis teh dokumentov. Vse druge dokumente, v kolikor jih smatra za potrebne konzul pripenja k priseljeniški vizi in stavi na ves akt svoj uradni pečat.

Ko inozemec dospe v ameriško pristanišče, se njegova priseljeniška viza izroči priseljeniškim uradnikom. Pričvrščeni dokumenti gredo isto pot. Priseljeniški uradniki nimajo nikake oblasti, da bi prelonili konzularni pečat in zato ne morejo povrniti priseljenec nikakega dokumenta, ki je priložen k vizi. Priseljeniške vize se ne shranjajo na priseljeniški postaji, marveč se pošiljajo v Washington na naturalizacijski urad, v arhivih katerega urada ostanejo, da se vporabijo za slučaj, da dotični priseljenec sklene postati ameriški državljan.

Radi tega je popolnoma nepotrebnost obrniti se na Ellis Island ali enako priseljeniško postajo in prositi za povrnitev osebnih dokumentov. Naj se dotičnik obrne naravnost do naturalizacijskega komisarja (Commissioner of Naturalization, Washington, D. C.). Ako je ta-le mnenja, da zahtevani dokument ni potreben za arhiv, ga takoj povrne lastniku. Na sploh se lahko reče, da bo pot list vedno povrnil, dočim v nikakem slučaju ne povračajo rojstnih spričeval.

Ker pa je ravno rojstno spričevalo dostikrat jako potreben dokument, je naturalizacijski komi-

sar pripravil tiskovino v obliki pisma, ki se na zahtevo pošlje priseljenec namesto rojstnega spričevala in v katero tiskovino bodo iz rojstnega spričevala propisani podatki, navedeni v istem. Ta tiskovina, podpisana od naturalizacijskega urada, bo zahtoven dokument enakoveljaven izvirnemu rojstnemu spričevalu.

Kar se tiče drugih dokumentov, kot je poročni list, vojaške nakaznice, razsodbe o razporoki itd., je težko reči, dali bodo povrnjeni ali ne, ako so priloženi vizi. Na vsak način bodo povrnjeni, ako niso bistveno potrebni za arhiv.

Začetkom je bila navada konzulov, da so vse dokumente, ki so bili na razpolago, pripenjali k vizi. Tekom zadnjih mesecev so konzuli to opustili in se sedaj le oni dokumenti, ki so bistveno potrebni, pripenjajo k priseljeniški vizi. Radi te prakse bo morda v bodočnosti manj pritožb s strani novodošlecev, ki bi radi dobili nazaj svoje dokumente.

Najboljši nasvet za vse priseljenice je pa ta, naj si priskrbijo ne po dva, marveč po tri prepise vseh dokumentov in naj si en prepis držijo za sebe; naj ga ne izročijo nikomur, marveč shranijo za bodoče potrebe.

NENAVADEN SLEPARSKI TRIK

Na Dunaju se je pred sodiščem razpravljalo o dnu neobičajnem slučaju. Leopoldina Wolf, 32-letna uradnica, je bila nameščena pri podjetju Geifa. Vodji podjetja ni bilo znano, da je Wolfova običajna pustolovka in da je bila že štirikrat, medtem dvakrat kaznovana radi sleparije. Navzile temu, da je bila začetnica, je imela razmerna visoko plačo, ni pa se mogla odneči sleparijam. Pred tedni je hotela svojemu ravnatelju priporočevati, da je njen otrok resno zbolel in da oče malega noče plačevati alimentov. Zato da je v silni zadregi. Ravnatelju se je Wolfova smilila in ji je nakazal 100 šilingov podpore.

Nekaj dni za tem je prišla Wolfova pripravila tiskovino v obliki pisma, ki se na zahtevo pošlje priseljenec namesto rojstnega spričevala in v katero tiskovino bodo iz rojstnega spričevala propisani podatki, navedeni v istem. Ta tiskovina, podpisana od naturalizacijskega urada, bo zahtoven dokument enakoveljaven izvirnemu rojstnemu spričevalu.

Kar se tiče drugih dokumentov, kot je poročni list, vojaške nakaznice, razsodbe o razporoki itd., je težko reči, dali bodo povrnjeni ali ne, ako so priloženi vizi. Na vsak način bodo povrnjeni, ako niso bistveno potrebni za arhiv.

Začetkom je bila navada konzulov, da so vse dokumente, ki so bili na razpolago, pripenjali k vizi. Tekom zadnjih mesecev so konzuli to opustili in se sedaj le oni dokumenti, ki so bistveno potrebni, pripenjajo k priseljeniški vizi. Radi te prakse bo morda v bodočnosti manj pritožb s strani novodošlecev, ki bi radi dobili nazaj svoje dokumente.

Najboljši nasvet za vse priseljenice je pa ta, naj si priskrbijo ne po dva, marveč po tri prepise vseh dokumentov in naj si en prepis držijo za sebe; naj ga ne izročijo nikomur, marveč shranijo za bodoče potrebe.

Ker pa je ravno rojstno spričevalo dostikrat jako potreben dokument, je naturalizacijski komi-

Nove pošiljetve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znakah ali gotov denar v savarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglaš o novih knjigah.

KOŽNE BOLEZNI

povzročajo mnogo trpljenja v teh slučajih je treba jemati;

SEVERA'S

ESKO

razkuševalno mazilo.

Olajša razdraženje, odpravi srbečico in druge srbeče izpuščajne na koži.

Cena 50 centov.

Poskusite naprej pri lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

fova vsa preplašena v urad z grozno vestjo, da se je njeno dete težko poškodovalo in na posledicah umrlo. Wolfova je znala svoji bolni dati tako prepričevalen izraz, da ji je vodstvo podjetja naklonilo 25 šilingov. Popoldne je prinela Wolfova v urad parte, v kateri potra mati v globoki žalosti naznanja, da se je njeno dete preselilo med nebeške krilatece. Uradniki podjetja so zbrali za nesrečno mater 101 šiling in ji svoto izročili. Kasneje se je ugotovilo, da otrok sploh ni bil bolan, s- manj pa, da je umrl. Leopoldina Wolf je te dni zagovarjala pred sodiščem radi sleparije. Obtoženka je dejanje priznala, rekla pa je, da se je nahajala v težkem položaju. Pripomnila je lakonično: "Vem.

da je surovost, da sem pustila dete "umreti", toda nisem si vedela drugače pomagati, ker sem bila preveč — zadolžena."

† NAZNANILO.

Tuznim srecm naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani brat, svak in strie

PAVEL JENKO.

Ranjki je bil rojen pred 48. leti v Sori na Gorenjskem. Pred šestimi dnevi se je pri delu ponesrečil; žnekalu mu je kazalec na desni roki, temu je sledilo zastrupljenje krvi in na teh posledicah je v težkih mukah zavedno zaspal.

Najlejša hvala vsem, ki so ranjkega obiskali na mrtvaškem odru in onim, ki so ga spremili k večnemu počitku. Pokopali smo ga dne 13. junija na Holly Cross Cemetery. Iskrena hvala durovalem krasnih vencev in cvetlic kot družinam Beraus, Kopac, Volgemuth, Gudelj, Jary, Wm. Luetvy, Bertonec in sodelavcem od Atlas Flour Mills, Stanley, Prias, Mat Mergier, Cloyde Haile, J. Šušteršic, J. Bergant in Anton Stale.

Ostane naj vsem v dobrem spominu. Tebi naj svetli večna luč ter v miru počivaj! Tvoj duh ostane za vedno med nami žalujočimi:

Frank in Lojz (z družinami), brata v Ameriki.

Andrej in Jakob, brata; Marjana, sestra (z družinami) v starem kraju.

Milwaukee, 13. junija 1925. (2x 19.20)

DR. LORENZ PITTSBURGH, PA.

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPICALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravil nad 25 let trm skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skoz 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morem popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu. Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bledečine v kožni, stare rane, osabelost, živčne in bolezni v marju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduhalit. Uradna ura: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 2. popoldne; v nedeljah in praznikih od 12. dopoldne do 2. popoldne.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

5 stroflico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, TaKoj laK- Ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 15 Cortlandt Street New York, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

- Naša zdravila 50
- Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
- Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00
- Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —
- Zgodovina SHS, 3. zveski, zgodovinski podatki Jugoslovancov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana 3.25

POVESTI:

- Fabijola ali cerkev v Katakombah 45
- Gadje gnezdo, povest iz dni trpljenja in nad. Trdo veza no 75
- Hadži Murat, Tolstojeva povest, prevle Levstik. —
- Kraljica mučenica, trdo vezano 80
- Kazaki, povest iz ruskega 70

Mi plačamo poštnino.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

51

(Nadaljevanje.)

— Ah, slutila sem, — že včeraj zvečer sem vam povedala, kako izpremenjena je bila . . .

— Joried, — je vzkliknil Maurus ter se amaknil od nje kot pred strašno vizijo. — Vi vendar ne morete reči, da je namenoma zamajala praške?

Joried je dvignila glavo, mirno in resno.

— Da, to mislim, — je rekla odločno. — Tudi v največji zasplosti ne stresu človek v časo kar stiri praške naenkrat.

Baron je stopil korak nazaj, kot da ga je zadel udarec.

— Kakšna strašna obtožba, grofica! Kakšen motiv bi mogel navdajati to nedolžno bitje?

Tedaj pa je nagnila Joried glavo ter zapetela:

— Mislim, da poznam tudi motiv.

— Govorite.

Zmajala je z glavo.

— Ne morem . . .

Prijel jo je za roko.

— Morate! Rojtim vas pri vsem, kar vam je svetega.

— Če me silite, — je rekla Francosinja ter strahljivo obrnila glavo nastran. — Dobro, a mogoče se vam bo zdelo čudno od mene. — Govorite, — je zakričal.

Tedaj mu je na kratko vse sporočila, — kaj je bila zadnja želja zamlje in da je o tej stvari želi obvestiti tudi Margareto s pripombo, na upliva na barona, da se bo poročil s konteso, Margareto pa si je napačno razlagala ljubeznjivost hišnega gospodarja ter se udajala držnim upanjem. Vseled tega je bil baje tudi njen namen na vsak način preprečiti tozadevni pogovor med staro baronico in njenim nejakom. Pogosto se namreč pripeti, da se skriva hudobijevka za maslo angelja. — Načrt je bil zelo spretno zasnovan, a Joried ga je pregledala. Neki nepojasnjen nemir jo je gnal v bolniško sobo in tam je zalotila Margareto naravnost pri dejanju. Nesrečnica se je delala zaspalo, a to je bila komedija in njen beg dokazuje, da je imela slabo vest. — Taka ženska si gotovo ne bo storila nič zlega ter bo izginila brez sledu, kar je koncem konce najboljše, — je zaključila Joried ter pretakala pri tem cele potoke solz ter se vrgla pri tem na prsi mladega častnika. — Ah, dragi Maurus, tako zelo sem ljubila Margareto! Ne mogla bi prenesti, da bi prišla pred sodišče . . . Prosim vas, usmilite se nesrečnice ter je ne iščite, kajti s tem se ne bo vrnila uboga teta v življenje! . . .

Grofica je ihtela tako krčevito ter se tako držala mladega moža, da jo je moral pritiskati k sebi.

Ljubila je Maurusa! Kljub strašni obtožbi je njeno nežno sree še vedno govorilo za težko obremenjeno — in prosila je, naj ji odpusti. — Kakšna tolažba za Maurusa, kakšen balzam za smrtno rano, katero je ravnokar dobil!

Stal je kot omamljen od sile udarca, vspricho nepojmljivega in strašnega, vendar ni mogel razumeti, a je vendar zvenelo tako vrjetno.

Poljubil je grofci roko, se oprostil njenega oprijema ter jo posadil na stol.

— Hvala vam za vašo usmiljenost, Joried, — je rekel. — Prosim vas, da za enkrat nikomur ne sporočite svojega sinna. Ali mi hočete obljubiti molčljivost?

Joried je molče prikimala, a omahnila nato zopet na njegovi prsi. — Tako zelo me je strah, Maurus! Ščiti me, — varuj me!

Sklonil se je ter jo pričel tolažiti. Pri tem je padel njegov pogled na odprta vrata sobe in tam je zagledal Friderika, hišno in druge, ki so zrlj plašno v sobo.

Ali se čuli, kar sta govorila med seboj on in Joried?

Ne, govorila sta pritajeno in grmenje je dušilo glasove. Videli pa so grofice v njegovem objemu in to mu je bilo skrajno mučno.

Pomignil je ženskam ter jim ukazal, naj odvedejo Joried v njeno sobo, — a on sam je omahnil na stol poleg mrljice ter si pokrtil lice z rokama.

Stresala ga je mrljica in njegovo dušo je polnil obupni vsklik: — Margareta! — Margareta!

*
Vihar je trajal še več dni, a kljub neumornemu iskanju ni bilo nobenega sledu o izgubljeni. Margareta Utenska je izginila . . .

Konečno, petega dne, so sporočili delavci, da so našli ob bregu majhnega jezera žepni robec.

Robec je bil last Margarete.

Maurus je prebledel kot smrt, ko ga je prijel v roko.

Takoj je poklical večje število delavcev ter dal preiskati jezero.

Kakšno strašno stvar so našli!

Na trati je ležala vitka postava v sivi obleki, s čepico diakonisinje na glavi.

V divjem obupu je stisnil Maurus zobe.

Vrgel je pogled na lice, ki je bilo že spačeno ter blatno, iz katerega je zrlj dvoje velikih, temnih oči.

Ni mogel prenesti tega pogleda. Kot blazen je skočil na konja ter oddirjal.

Obveščeno je bilo sodišče, ugotovilo se je identičnost mrljice ter odredilo vse potrebno, da se ga riho pokoplje.

Maurus se je pričel zapirati po cele ure v svojo sobo.

Njegovo lice se je postaralo in njegova elastična, vitka postava je postala skriviljena.

Tudi Joried je zbolela od razburjenja ter se umaknila v svojo sobo. Baronu je sporočila, da bo takoj po pogrebu stare baronice odpotovala, če bo le dovoljevalo njeno zdravstveno stanje.

Poročilo o smrti Margarete je sprejela zelo mirno ter si z robcem pokrila obraz, da zakrije pogled triumfa. Ko je čula od služinčadi, da je truplo v neki sobi v pritličju in da jo prosijo razni gospodje s sodišča, naj potrdi njeno identičnost, je odšla mirno in samozavestno po stopnicah navzdol. Sklonila se je hladnokrvno nad krsto ter zrla tekmovalki v obraz. Hitro pa se je umaknila ter prebledela kot zid.

Velike, temne, črno-obrobene oči so bile naširoko odprte ter bulile vanjo tako skrivnostno in strašno, da je omahnila nazaj s krikom. Privratil v njenem življenju so se iskrali njeni živci slabi, tako slabotni, da so ji noge odpovedale službo.

Baron je stal poleg nje ter jo vjel.

Kako zelo je ljubila mrtvo! — Sedaj se je zopet prepračal.

Sree se mu je stisnilo od bolesti ter hitelo nasproti bitju, ki je bilo navidez podobna njegove lastne bolesti.

(Dolje prihodnji.)

Dobre volje

in vesel biti mora človek kateri ima dobro prebavo. Kadar vi prebavljate svoja tri jedila na dan, potem sledi dobro zdravje.

SEVERA'S BALZOL

napravi probavo naravno in lahko in je zanesljiva
splošna tonika kadar telesni sistem oslabi. Pravo
zdravilo zoper dolgotrajno zaneslost.

Cena 50 in 85 centov.

Vprašajte zanj v lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Frank Orlov:

Cirkuška zgodba

Bil sem kakih sedemnajst let star in saj sami veste, kakšen je mladič v tistih letih: v meni je vse vrelo in se podilo in sam nisem več šel vedel, kaj je z menoj. Pa sam hodil čestokrat sam po parkih in gozdovih in silno sanjari o drugih deželah, prebivalcih in življenju. Sama Afrika in Indija me je bila, desiravno nisem imel v zemljepisju posebno dobre reke. "Le proč odtok v daljine, lepše kraje!" je vse vpilo v meni in konaj sem čakal trenutka, ko mi bo to mogoče. In ko sem dobil še v matematiki prav posebno izdatno dvojko, sem bil prepričan, in ko smo se v angleški luki vkricali na parnik za Evropo, smo na glas molili in hvalili Boga, da smo ušli tolikim nevarnostim. Na krovu smo imeli leve, slone, eno že precej staro žirafu, nebroj opice, kač in drugega drobiža. Oliver in jaz sva bila pri levjem oddelku. Že zato sva si ga izbrala, ker sva sodelovala pri lovu na te imenitne živali. Ostala živina pa je došla iz drugih oddelkov. Pri levih mi je skoro najbolj ugajalo, prosim vas, že radi ponosa. Še danes, lahko mi verjamete, ko sem že v letih, da konaj še krotim svojo staro, kje nek' leva!"

Takrat se je nekaj zgodilo, kar bi bilo lahko usodopolno za moje življenje, da ni čitavo nad mano strogo očetovo oko. Najbolj sem mu hvaležen, da mi je izbil iz glave pesnika, hvaležen sem mu, da mi je izbil iz drugih nič manj važnih delov telesa še druge nič manj neumne ideje.

V mesto je namreč prišel takrat potujoči cirкус. Jaz sem bil kuhan in pečen pri vsaki predstavi. Kaj to, še podnevi, že dopoldan sem lazil okrog šotorov, prinašal od doma skrivaj živla za zverine, za jahalko Amaris pa bombonov in evetlice. Cirkuški ljudje so me imeli radi, se z menoj pogovarjali in celo Amaris me je iz samega ljubelega usmiljenja večkrat zaljubljeval pogledala. V takih trenutkih sem mislil, da sem med samimi angeli, če sem sploh kaj mislil. Teh zadnjih misli je bil tudi moj oče, ki je napravil temeljit konec vsem mojim cirkuškim obiskom in ko je cirкус odjadril iz našega mesta, sem prve mesee se spustil par limonadnih sonetov na lepo Amaris, pozneje pa sem ozdravel.

Ene storiže iz tega cirkusa pa nisem pozabil. Med ljudmi, ki so me pri cirkusih posebno zanimali, je bil tudi stari levji krotilec Pedro. Bil je ponosen na svoje živali in nekega večera sva odšla po predstavi v predmestno krčmo, kakršne je on posebno ljubil in tam mi je pripovedoval to-le zgodbo:

"Vprašali ste me, odkod imamo lepega leva Lorda, kajne? No, da ne boste morda mnenja, da smo cirkuški komedijanti sama nič vredna drhal, kakor misli gotovo marsikateri filistrski meščan, ki nas gleda udobno iz lože in prvih sedežev, vam pa povem povest našega malega Lorda. Saj je njegova povest v ozki zvezi z zgodovino in razvojem našega podjetja. Upam, da se je njeno zadnje dejanje, ki je bilo dovolj krvavo, za vekomaj končalo.

Ko sem bil v vseh letih, sem se pretepal v Transvaaju, in sieer na angleški strani. Kaj me je zaneslo v Južno Afriko in kako se je ta nesrečna vojna končala, vam ne bom na dolgo razkladal. Samo to vam rečem, da sem imel v tistih burnih časih dobrega prijatelja Olivera Goulka. Bil je Anglež iz dominijonov, odločen in mrk dolgin, a midva sva se pobratila prvi dan in ostala neločljiva prijatelja. Ko se je vojna končala, sva prišla slučajno do malega kapitla, ki sieer ni bil najbolj potenegega izvora, to vam kar vnaprej povem, pristavim pa tudi to, da nisva pridobitljivo tega kapitla

prav nobeni živi duši niti za las napravila škode. Torej po angleško-burski vojni se nas je zbralo mnogo, ki smo hoteli nazaj v Evropo. Slučaj je nanesel, da smo se vdinjali neki laški ekspediciji, ki je v centralni Afriki lovila. Izraz "loviti" naj pomeni za vas lovit le divje živali za menažerije in cirkuse. Zame pa je ta izraz pomenil še mnogo več. Kar smo doživeli na teh ekspedicijah med divjaki, zverinami, pragozdovi in brezvestnimi podjetniki, je bilo tako odurno in grozno, da sem si želel nazaj na vojno. Toda končno smo z božjo pomočjo vse prestali in ko smo se v angleški luki vkricali na parnik za Evropo, smo na glas molili in hvalili Boga, da smo ušli tolikim nevarnostim. Na krovu smo imeli leve, slone, eno že precej staro žirafu, nebroj opice, kač in drugega drobiža. Oliver in jaz sva bila pri levjem oddelku. Že zato sva si ga izbrala, ker sva sodelovala pri lovu na te imenitne živali. Ostala živina pa je došla iz drugih oddelkov. Pri levih mi je skoro najbolj ugajalo, prosim vas, že radi ponosa. Še danes, lahko mi verjamete, ko sem že v letih, da konaj še krotim svojo staro, kje nek' leva!"

Pedro se je smejal in pil. Bal sem se, da ne bo končal do ure, ko zapirajo krčme in on, kakor da je uganil mojo bojazen, je nadaljeval:

"Bom bolj na kratko povedal. Slučaj je hotel, da nismo pluli na Angleško, temveč da smo morali pristati na Španskem. Med vožnjo namreč, ko smo začeli živati in tepati v glavo in hrbet evropsko civilizacijo, razne predpise dostojnega vedenja, se je pojavila med nesramnimi opicami neka bolezen, garjam podobna in mi smo morali na suho. Po par mesecih se je en oddelke levov in nekaterih drugih živali priključil španskemu cirkus v Barceloni. Oliver in jaz sva povečevala temu oddelku. Z dresuro je šlo res počasi od rok, toda rečem vam, da sem bil živ dan raje med levji kot med zlobnimi ljudmi. V zverji je samo naravski nagon, človeški nagon pa je s hudobijo cepljen in zato bolj nevaren kot kačji strup. Ni minilo pol leta našega lepega življenja v Barceloni, kar smo se vzdignili naprej proti severu s trebutkom za kruhom. Šele drugi dan pota sem opazil, da ima Oliver pri sebi neko črno špansko punčaro. Kako so se pogodili z ravnateljem in kdo in kaj je bila ta ženska, takrat nisem vedel. Na prvi naši novi postojanki je že jahala na Oliverovo beleu in ni bilo pol leta, je že tvorila z levom, belecem in nama krasno atrakcijo, za katero nam je ravnatelj izplačeval posebne honorarje. Oliver in jaz sva izučila namreč levinjo Lord, vdovelo po starem levu Lordu in zato po njem imenovano, da je skakala. Kadar je bil belec v najlepšem galopu, konju pod trebutkom, ga zopet ujela, preskočila itd. Stvarca nam je sijajno uspela in živeli smo prav lepo. Pri cirkusih je bil za kuharja močan mulat, menda iz Havane doma. Kuhal je dobro, bil je snažen in ker je pri predstavi "igral" še zamorca, smo ga imeli prav radi.

Toda človek je uboga stvar božja. Še nismo bili dolgo v Tolonu na Francoskem, se je nekaj

zgodilo, nekaj je zavrelo, kar se je pa že prej dolgo kuhalo. O ti prokleta ljubosumnost! Oliver se je sprel s Španko, kateri je očital mulata in postal je mrk in brezbeseden. Postalo je nezno v cirkuški družini, za publiko pa smo seveda igrali kakor doslej. Takrat je neko noč levinja Lord povrgla mladiča. Silno veselje je zavladalo po cirkusih in vse je bilo dobre volje, razen Olivera; tisto noč je porodila tudi Španka. Jaz sem otroka videl in sem zatrejal prijatelju, da je izključeno, da bi mogel biti glede očetovstva le malo v dvomih. Oliver ni nič odgovoril, pač pa je pil in se ogibal družbe. Levinja, ki je živela samo za mladiča, se ni dala izriniti iz kletke in sploh ni hotela nastopiti. Da pa tudi Španka ni mogla takoj na konja, je jasno. Naša atrakcija je morala tedaj mesec dni izostati. Še predno pa je ta rok minil, je prišel nekega večera Oliver nazaj, da morajo Lord, belec in Španka nastopiti. Že to in pa dejstvo, da so morali nastopiti brez poizkušnje dresure, se mi je zdelo ogabno in jaz se nisem pokazal v maneži. Slušal sem samo, kako je levinja rjula in se protivila zapustiti mladiča in sem videl, da je imela Španka objokane oči.

Da nisem ženskega sree, to boste staremu krotilecu levov že verjeli. Toda tisti večer sem hodil od enega mladička do drugega, od mladega leva do Španjine punčke in ju gledal. Oba sta mirno spala in nista nič vedela o vseh cirkuških neumnostih ubogega človeka. V maneži pa sta se medtem producirali obe materi pred zija lasto publiko.

Naenkrat sem za zastorjem dobil občutek, da nekaj ni v redu. Stopim pred zastor in v maneži se mi je nudil silen prizor. Oliver je bil okrog sebe z bičem, v levi roki pa je imel pištolo. Levinja ni posebno dobro izvajala svoje krasne atrakcije, poznalo se ji je, da je to neumnost že malo pozabila. Španka se je slabo držala v sedlu in vsa blede je bila. Oliverov obraz je bil kakor iz jekla in tu in tam je ošvrknil levinjo z bičem. Šušal sem, kako ga je Španka prosila: "Oliver, ne morem več!"

On pa je sknil skozi zobe: "Le dalje, še pet krogov, vlačuga!"

Po teh besedah je z bičem ošvrknil po licu in padla je iz galopirajočega belea vznak na tla. V tem trenutku je skočila levinja na Angleža, ga podrla in ga začela mesariti. Bil je grozen prizor, ki se je končal s strašnim pištolo. Ko smo šli v zamreženo manežo, sta se zvijali na tleh dve telesi v smrtnem boju: Oliver in levinja. Čisto ob strani pa je ležala nepremično Španka.

Čez dober dan smo pokopali tri glavne predstavitelje naše slavne atrakcije . . .

Dva potomeca, ki pa za vso to storižo ničesar ne vesta, sta se pri nas. To sta oba mladička lev Lord in vaša jahalka Amaris . . .

"In zopet igrata v isti atrakciji svojih nesrečnih mater!", sem se zdržnil.

Pedro pa je dolgo pil in nato odgovoril:

"Jaz sem ju vzgojil in izučil. Rekel pa sem vam, da upam, da se je ta storiža že končala. To je pač cirkuško življenje. V božjem imenu! Ali pa je morda vaše meščansko vsaj za en pogled kaj drugačno?!"

Metuzalem med drevesi.

Med najstarejša drevesa na svetu spada drevo, ki se nahaja na cerkvenem dvorišču v Santa Maria de Tule. Mestec leži 18 angleških milj južno od Oaxaca in 250 milj od Mexica. Drevo spada v vrsto taxodium mucronatum. Starost tega drevesa so ocenili po letnih obrokih. Ugotovili so, da je drevo v Santa Maria de Tule najmanj 5000 let staro. Po znanjem izgledu drevo ne kaže, da bi bilo bolno. Profesor Chamberlain s čikaške univerze, ki je pred leti pregledal drevo, je ugotovil, da je moralo že za časa Egipčanov, ko so gradili grobe prve piramide, dosegti priščno višino. Ko so odhajali Izraelci iz Egipta, je bilo drevo že pravi orjak, ko so pa zgra-

Kretanje parnikov - Shipping News

24. Junija:
Mauretania, Cherbourg.
25. Junija:
Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Deutschland, Boulogne, Hamburg; Bremen, Bremen.
27. Junija:
Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Minnekahda, Boulogne; Anania, Cherbourg, Hamburg; Conte Verde, Genoa.
30. Junija:
Pres. Wilson, Trst; s tem parnikom po spremiljal potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.
1. Julija:
Aquitania, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres. Harding, Bremen.
2. Julija:
Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
3. Julija:
Majestic, Cherbourg.
4. Julija:
Leviathan, Cherbourg.
6. Julija:
De Grasse, Havre.
7. Julija:
Columbus, Cherbourg, Bremen; Lapland, Cherbourg.
8. Julija:
Hercynia, Cherbourg; George Washington, Bremen.

9. Julija:
Cleveland, Hamburg.
11. Julija:
Olympic, Cherbourg; France, Havre; Rotterdam, Rotterdam; Orbita, Hamburg.
14. Julija:
Reliance, Hamburg.
16. Julija:
Machabean, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen; Sierra Ventana, Hamburg.
18. Julija:
Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.
21. Julija:
Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
22. Julija:
America, Bremen.
23. Julija:
Belgenland, Cherbourg; Albert Ballin, Hamburg.
25. Julija:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Orduña, Hamburg.
28. Julija:
Resolute, Hamburg; Bremen, Bremen.
29. Julija:
Aquitania, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
30. Julija:
Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

VELIKI IZLET

NA TISOČLETNICO IN TRETJI VSESOKOLSKI ZLET V ZAGREBU

Z VELIKIM IN HITRIM PARNIKOM

AQUITANIA

KI ODPLUJE 29. JULIJA

IZ NEW YORKA

Zapomnite si, da je Aquitania uradni sokolski parnik, in izletnički bode na poti kakortudi v Zagrebudelečni uradnega sprejema. Znižane cene kabin tretjega razreda iz New Yorka in nazaj. Zagreb se pripravlja na sijajen sprejem izletnikov s tega parnika.

Za udobnost potnikov bo skrbel gospod Ivan Kampotić, mnogoletni uradnik Cunard črte.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na naše mestne zastopnike.

CUNARD LINE

25 Broadway New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samoremi dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostarne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoremi tudi nadzorništvo dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tomdnevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosluci v stari kraj glasom nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJICE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščal pri prihodu treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samoremi dobiti sem bene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T. rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov v imajo prednost v kvoti. Pihiti se pojasnila.

Prodajamo vozne liste na vsi pre se; tudi preko Trsta samoremi J. goslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Prav vsakdo—

kdor kaj liče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.